

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
АНСАМБЛЕВЕ ДИРИГУВАННЯ

підготовки бакалавра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-професійної програми Музичне мистецтво

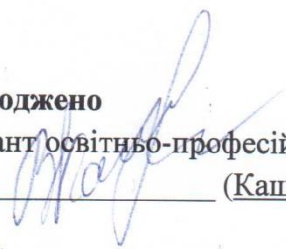
Луцьк - 2022

Силабус ОК «Ансамблеве диригування» підготовки бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 025 Музичне мистецтво за освітньою програмою Музичне мистецтво

Розробник: Сточанська Мирослава Петрівна, доцент кафедри музичного мистецтва.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ (Кашаюк Вікторія Миколаївна)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 1 від 5 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри: (Зарицький А.О.)
(прізвище, ініціали.)

© Сточанська М.П., 2022 р.
© ВНУ імені Лесі Українки, 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика ОК
Денна форма навчання на базі повної загальної середньої освіти	02 Культура і мистецтво	Вибірковий
		Рік навчання: 4
Кількість годин, кредитів: 150 /5	025 Музичне мистецтво	Семестр: 8
		Лекції: - год.
ІНДЗ: немає	Музичне мистецтво Перший (бакалаврський)	Практичні (семінарські) - год. Лабораторні - год. Індивідуальні: 30 год.
		Самостійна робота: 110 год.
		Консультації: 10 год.
		Форма контролю: залік 8-й семестр
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові: **Сточанська Мирослава Петрівна**
Вчене звання: **доцент**
Посада: **доцент**
Контактна інформація: **моб. тел. +380962634325**
ел. адреса: mstochanska@gmail.com

III. Опис ОК

1. **Анотація.** Освітній компонент «Ансамблеве диригування» є важливою складовою частиною процесу професійної підготовки бакалавра за спеціальністю 025 Музичне мистецтво та складається з індивідуальних занять.

На індивідуальних заняттях здобувачі освіти вивчатимуть особливості роботи з ансамблевою партитурою та вдосконалюватимуть виконавську техніку диригування.

Предметом ОК є засвоєння практичних компетентностей майбутнього керівника та диригента музичного колективу (ансамблю музичних інструментів) до наступної його педагогічної, творчої та концертної діяльності.

Вивчення ОК дозволить розширити знання про особливості успішного загального звучання музичного колективу, а також сприятиме довершеному оволодінню повним комплексом відповідних практичних компетентностей для формування основних якостей диригента ансамблем музичних інструментів.

2. **Пререквізити:** «Основи диригування», «Основи історичного і теоретичного музикознавства (Історія музики, Теорія та інтерпретація музики, Народна музична творчість)» та «Фахова майстерність (Фортепіано та інструментальний ансамбль, Вокально-оркестровий клас)».

Постреквізити: «Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом», «Організація роботи аматорського музичного колективу», «Музично-педагогічна практика у закладах загальної освіти», «Музично-педагогічна практика у мистецьких школах».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета ОК:

- підготовка високопрофесійного керівника ансамблю музичних інструментів до педагогічної, творчої та концертної діяльності;
- виховання активної творчої особистості майбутнього викладача музики та керівника музичного колективу з глибокими теоретичними знаннями та відповідними практичними навичками та вміннями.

Відповідно до мети, основними завданням ОК є:

- розширити і поглибити теоретичні та практичні знання та компетентності, отримані здобувачем у процесі навчання;
- навчитись самостійно опрацьовувати й аналізувати ансамблеву партитуру;
- удосконалити техніку диригування;
- сформувані компетентності самостійної музично-інтерпретаційної роботи.

4. Результати навчання (компетентності):

Загальні компетентності (далі ЗК):

- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності (далі ФК):

- ФК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- ФК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- ФК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- ФК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ФК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- ФК8. Здатність здійснювати диригентську діяльність.

- ФК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- ФК11. Здатність оперувати професійною термінологією.
- ФК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- ФК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- ФК15. Здатність здійснювати менеджерську / диригентську діяльність у сфері музичного мистецтва.
- ФК16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
- ФК17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології диригентської, педагогічної діяльності.
- ФК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час диригентської діяльності.
- ПРН2. Володіти методами та навичками ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
- ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
- ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами диригування.
- ПРН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.
- ПРН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській діяльності.
- ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
- ПРН14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання диригування.
- ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

IV. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд. заняття	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1							
Тема 1. Робота з ансамблевою партитурою (аналіз, розбір, вивчення).	75			15	55	5	ІРС 20
Тема 2. Диригування	75			15	55	5	ІРЗ

музичного твору.							20
Модульна контрольна робота							МКР 60
Всього годин / Балів	150			30	110	10	100
Загальна кількість годин	150			30	110	10	

*Форма контролю: індивідуальна робота здобувача (ІРЗ), модульна контрольна робота (МКР).

Завдання для самостійного опрацювання:

1. опрацювання методичних матеріалів:
  - робота з ансамблевою партитурою;
  - розвиток мануальної, виконавської техніки диригента;
2. ознайомлення з різноманітними ансамблевими партитурами (твори провідних музичних колективів);
3. опрацювання аудіо- та відеоматеріалів з записами провідних диригентів.

V. Політика оцінювання

В процесі вивчення ОК використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, практичні, показ викладача, репетиційний процес, долання інтонаційних та технічних труднощів, робота над темпом, метро-ритмічною організацією, звукоутворенням, штрихами, динамікою, над художнім образом та ін.

Форми поточного оцінювання: виконання програми (частинами).

Форми модульного оцінювання – виконання програми (повністю) у формі концертного виступу.

Політика викладача щодо здобувача освіти

Вітається дисципліна щодо відвідування і якісної підготовки до занять. Тема пропущеного заняття повинна бути відпрацьована самостійно і представлена викладачу у вигляді індивідуальної роботи. Якщо здобувач має вагомні причини, що не дозволяють йому відвідувати індивідуальні заняття, він зможе перейти на вільний графік відвідування, з дозволу декана факультету, чи on line-заняття.

Політика щодо академічної доброчесності.

Вітається творчий пошук, нестандартність, сміливість творчого мислення, креативність студента. Сподіваємось, що здобувач буде дотримуватись етичних норм та не буде допускати плагіату (подання чужих робіт без відповідного цитування).

Підготовка здобувача вищої освіти до індивідуальних занять є самостійним. За потреби здобувач може отримати консультацію у викладача в позанавчальний час.

Консультація. Викладач надає допомогу у забезпеченні методичною літературою, музичним ілюстративним матеріалом тощо.

Політика щодо деделайнів та перескладання.

Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу). Перескладання можливе за бажанням здобувача вищої освіти, якщо на його думку він отримав недостатньо балів за поточне та контрольне оцінювання. При перескладанні здобувач вищої освіти повинен виконати завдання запропоноване його викладачем за короткий термін. Виконана робота оцінюється зі 100 балів.

VI. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю освітнього компонента «Ансамблеве диригування» є залік, що полягає в оцінюванні рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: індивідуальних занять, самостійної роботи, модульної контрольної роботи. Додаткові бали можна отримати за участь у концертах та конкурсах диригентської майстерності.

Залік виставляється за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом ОК, та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми та володіє передбаченими компетентностями.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні та не володіє основними компетентностями.

Порядок проведення заліку визначає викладач.

У випадку бажання підвищити рейтинг, здобувач може дообрати бали, виконавши певну роботу (здійснити порівняльний аналіз ансамблевої партитури, визначити виконавські труднощі у ансамблевих партіях, виконавські диригентські труднощі тощо).

При перескладанні заліку поточні та контрольні бали анулюються. У цьому випадку пропонується виконати індивідуальне залікове завдання, а саме:

1. аналіз ансамблевої партитури – оцінюється до 40 балів;
2. диригування твору (з листа) – оцінюється до 60 балів.

40 балів:

- відмінно (36-40 балів) – правильно висвітлене завдання, продемонстровано здатність оперувати теоретичними категоріями та аналізувати матеріал;
- добре (30-35 балів) – достатньо висвітлене завдання, допущено незначні неточності;
- задовільно (24-29 балів) – частково висвітлене завдання, допущено помилки;
- незадовільно (0-23 балів) – не висвітлене завдання, допущено грубі помилки, або відсутня відповідь.

60 балів:

- відмінно (54-60 балів) – завдання виконано на високому професійному рівні;
- добре (45-53 балів) – завдання виконано з незначними похибками;
- задовільно (36-44 балів) – завдання виконано на низькому професійному рівні зі значною кількістю похибок;
- незадовільно (1-35 балів) – завдання виконано на дуже низькому професійному рівні, або не виконано.

VII. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Баштан С. Методика роботи з ансамблем бандуристів: навч. посіб. Київ : Муз. Україна, 1982. 35 с.
2. Гвоздь М. Дзвени, бандуро: твори для капели бандуристів. Київ : Муз. Україна, 1987. 104 с.
3. Герасименко В. Ансамблі для бандур: навч. посіб. Вип. I. Київ : Муз. Україна, 1980. 79 с.
4. Герасименко В. Ансамблі для бандур: навч. посіб. Вип. II. Київ : Муз. Україна, 1981. 102 с.
5. Герасименко О. Сповідь: Вокально-інструментальна композиція для ансамблю бандуристок. Львів : ТеРус, 2004. 10 с.
6. Герасименко О. Українські колядки. Львів : ТеРус, 1999. 41 с.
7. Гуральник М. Організація та керівництво народно-інструментальними колективами : навч.- метод. посіб. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2000. 128 с.
8. Давидов М. Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1998. 224 с.
9. Димченко С. Диригування (методика викладання): навч. посіб. Рівне : РДІК, 1997. 152 с.
10. Димченко С. Диригування (методика викладання): навч. посіб. Ч. II. Рівне : РДІК, 1997. 141 с.
11. Дугчак В. Любів Україну: пісні для ансамблів бандуристів. Івано-Франківськ : Плай, 2003. 131 с.
12. Дугчак В. Розвиток професійних засад бандурного мистецтва 1970-1990 рр. Муз.-літ. журн. «Бандура». Нью-Йорк : Шк. кобз. мистецтва, 1997. № 59-60. С. 13-25.
13. Китастий Г., Коновал О. Вставай, народе: твори капели бандуристів ім. Т. Шевченка. Київ : Муз. Україна, 1996. 175 с.
14. Кучерук В. Інструментальний ансамбль : хрестоматія для вищ. навч. закл. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 148 с.
15. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Деякі питання роботи диригента з оркестровою партитурою. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти* : тези доп. V Всеукр. наук.-практ. конф. (29 трав. 2020 р.). Луцьк : 2020. С. 63–68. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/209952>.
16. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Диригування та інструментальний ансамбль з методикою роботи: М. Скорик. Мелодія: методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу «Диригування та інструментальний ансамбль з методикою роботи». Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 24 с.
URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/201893>.
17. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Оркестрове диригування: методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Оркестрове диригування». Луцьк, 2016. 15 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/10319>
18. Кучерук Н., Сточанська М. Інструментальні ансамблі для ладкової кобзи у супроводі бандури, ансамблю бандур: навч.-метод. посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 141 с.
19. Колесса М. Основи техніки диригування: навч. посіб. для студ. дириг. факульт. консерват. – Київ : Держ. вид-во музич. літ., 1960. 198 с.

- 20.Мандзюк Л. Ансамблево-виконавська творчість бандуриста: мистецтвознавчий та психолого-педагогічний аспекти: автореф. дис....канд. мистецтвознавства. Харків : Стиль-издат, 2007. 19 с.
- 21.Мандзюк Л. Інтелектуально-творчий аспект предмета «ансамбль» в класі бандури. *Наук. записки: Сер.: Мистецтвознавство*. Тернопіль; Київ, 2006. №1 (16). 205 с.
- 22.Морозевич Н. Бандурне мистецтво як культурне надбання сучасності: дис.... канд. Мистецтвознавства. Одеса, 2003. 207 с.
- 23.Олексюк О. Методика викладання гри на народних інструментах : навч. посіб. для студ. мист. навч. закл. Київ : ДАКККіМ, 2004. 135 с.
- 24.Пляченко Т. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.-метод. посіб. для студ. мист. ф-ту пед. ун-ту. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2009. 232 с.
- 25.Ружин З. Україна є, Україна буде: вокальні твори українських композиторів у супроводі бандури. Київ : Задруга, 2004.163 с.
- 26.Сточанська М. Вокальні ансамблі у супроводі бандур (перекладення, аранжування, обробка): навч.-метод. посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 274 с.
- 27.Сточанська М. Земле, моя, земле, я люблю тебе (ансамбль бандуристів): навчально-репертуарний посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац.. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. 264 с., іл. URL <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12385>
- 28.Сточанська М. Лесі Українці: зб. ансамблевих партитур (перекладення, аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк : Волин. нац.. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011. 132 с. URL <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12378>
- 29.Сточанська М. Пахнуть роси тишею: зб. ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк : Волин. нац.. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011.158 с. URL <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12387>
- 30.Сточанська М. З Різдом Христовим віншуємо тебе!: зб. ансамблевих партитур (обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк : Волин. нац.. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011.100 с. URL <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12386>
- 31.Сточанська М. Напровесні: зб. ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк : Східноєвр. нац.. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 128 с. URL <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12388>
- 32.Сточанська М. Пісенне намисто (тріо бандуристок «Дивоструни»). Луцьк: Волинська обласна державна телерадіокомпанія, СНУ імені Лесі Українки, 2013. 1 електрон.опт. диск (DVD-R); 12 см. Назва з титул. стор. диска. URL <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/12798>
URL <http://divostruni4/webnode.com.ua>
- 33.Сточанська М. Сміються плачуть солов'ї (тріо бандуристок «Дивоструни»). Луцьк : Волинська обласна державна телерадіокомпанія, СНУ імені Лесі Українки, «Вежа-Друк», 2017. 1 електрон. опт. диск (DVD-R) ; 12 см. Назва з титул. стор. диска. URL <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/12800> URL <http://divostruni4/webnode.com.ua>
- 34.Сточанська М., Кучерук Н., Кучерук В. Виконавський практикум: Е. Гріг Танець Анітри з сюїти «Пер Гюнт»: методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 20 с. URL <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/13820>
- 35.Сточанська М., Кучерук Н., Чернецька Н., Ковальчук К. Виконавський практикум: Г. Менкуш Весняна фантазія: методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу

- «Виконавський практикум».. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 60 с. URL <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/13905>
- 36.Сточанська М., Кучерук В., Ковальчук К., Клімук А. Виконавський практикум: Р. Ловланд Пісня про таємничий сад: методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу «Виконавський практикум».Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 24с. URL <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/13906>
- 37.Чернецька Н. Г. Бандурне мистецтво в контексті музичної культури Волині ХХ- початку ХХІ ст.: дис. ...канд. мистецтвознав.: 26.00.01. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2012. 290 с.